

**БАЯНХОНГОР АЙМГИЙН
БАЯНЦАГААН СУМЫН ИРГЭДИЙН ТӨЛӨӨЛӨГЧДИЙН ХУРЛЫН
ХУРАЛДААНЫ ТОГТООЛ**

2024 оны 12 сарын 25 өдөр

Дугаар 2/07

Баянбулаг

**Баянцагаан сумын
2025 оны төсөв батлах тухай**

Төсвийн тухай хуулийн 64 дүгээр зүйлийн 64.1.2 дахь заалт, Монгол улсын Засаг захиргаа, нутаг дэвсгэрийн нэгж, түүний удирдлагын тухай хуулийн 35 дугаар зүйлийн 35.1.9 дахь заалт, Монгол улсын 2025 оны төсвийн тухай хууль, аймгийн Иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын 2024 оны 12 дугаар сарын 20-ны өдрийн 4/28 дугаар тогтоолыг тус тус үндэслэн сумын иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын ээлжит II хуралдаанаас ТОГТООХ нь:

1. Сумын 2024 оны төсвийн орлогын нийт дүн, орлогын нэр төрлийн хэмжээг дор дурдсанаар баталсугай:

		/мянган төгрөг/
д/д	Байгууллага, орлогын нэр төрөл	Дүн
1.1.	Сумын төсвийн татварын орлого	769,642.9
1.1.1	Цалин хөлс, түүнтэй адилтгах /Суутган -1/	330,000.0
1.1.2	ИОТХХ	10,000.0
1.1.3	Хадгаламжийн хүүгийн орлого	153,200.0
1.1.4	ҮХЭХ худалдан борлуулсны орлогын албан татвар	3,000.0
1.1.5	Үл хөдлөх хөрөнгийн албан татвар	6,200.0
1.1.6	Бууны албан татвар	5,500.0
1.1.7	Малын тоо толгойн албан татвар	86,486.9
1.1.8	Улсын тэмдэгтийн хураамж	18,000.0
1.1.9	Түгээмэл тархацтай ашигт малтмал ашигласны төлбөр	1,000.0
1.1.10	Хог хаягдлын үйлчилгээний хураамж	19,000.0
1.1.11	Газрын төлбөр	3,400.0
1.1.12	Ан амьтны нөөц ашигласны төлбөр	115,856.0
1.1.13	Хүн амын унд, ахуйн хэрэгцээний зориулалтаар ус, рашаан ашигласны төлбөр	18,000.0
1.2.	Сумын төсвийн татварын бус орлого	7,742.0
1.2.1	Торгуулийн орлого	5,000.0
1.2.2	Газрын тосны орлого	2,742.0
	Нийт дүн	777,384.9

648803184

2.Сумын 2024 оны төсөвт төсвийн ерөнхийлөн захирагч, түүний харьяа байгууллага, бусад байгууллагын төвлөрүүлэх орлогын хэмжээг дор дурдсанаар баталсугай:

		/мянган төгрөг/
д/д	ТЭЗ, түүний харьяа байгууллага	ДҮН
2.1.	Засаг дарга	48,478.0
2.1.1.	Сумын Засаг даргын Тамгын газар	48,478.0
	Үүнээс: Төсвийн байгууллагын өөрийн орлого	1000.0
	Жижиг, дунд үйлдвэрлэлийг дэмжих зээлийн эргэн төлөлт, хүүгийн орлого	47,478.0
	Орон нутгийн хөгжлийн сангийн өвс, тэжээл, гэх мэт орлого	

3.Сумын 2025 оны төсвийн жилд зарцуулах зарлагын нийт хэмжээг 2,910,967,4 мянган төгрөгөөр баталж, төсвийн ерөнхийлөн захирагч, тэдгээрийн харьяа байгууллагад дор дурдсан төсөв зарцуулах эрхийг олгосугай:

		/мянган төгрөг/
д/д	Төсвийн захирагч	ДҮН
1	2	3
3.1.	Иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын дарга	196,702.3
	Урсгал зардал	196,702.3
	Хөрөнгийн зардал	
3.1.1.	Иргэдийн төлөөлөгчдийн Хурлын нарийн бичгийн дарга	196,702.3
	Орон нутгийн өөрөө удирдах ёсны байгууллагын үйл ажиллагаа /70105/	196,702.3
	Урсгал зардал, үүнээс:	196,702.3
3.2.	Засаг дарга	2,714,265.1
	Урсгал зардал	1,778,354.6
	Хөрөнгийн зардал	935,910.5
3.2.1.	Засаг даргын Тамгын газар	1,155,689.0
	Орон нутгийн гүйцэтгэх засаглалын удирдлага /70106/	1,155,689.0
	Урсгал зардал, үүнээс:	1,155,689.0
	Соёл урлаг /71702/	58,346.6
3.2.2.	Соёлын төв	58,346.6
	Тогтмол зардал	58,346.6
3.2.3.	Ерөнхий боловсролын сургууль	205,923.0
	Ерөнхий боловсрол /71802/	205,923.0
	Тогтмол зардал	205,923.0
3.2.4.	Цэцэрлэг	39,154.4
	Сургуулийн өмнөх боловсрол /71801/	39,154.4
	Тогтмол зардал	39,154.4
3.2.5.	Эрүүл мэндийн төв	152,893.3
	Эмнэлгийн тусламж үйлчилгээ /71602/	152,893.3
	Тогтмол зардал	152,893.3
3.2.6.	Орон нутгийн хөгжлийн сан	935,910.5
	Орон нутгийн зорилтот хөрөнгө оруулалт /70503/	935,910.5
	Хөрөнгийн зардал	935,910.5
	Орон нутгийн зорилтот хөрөнгө оруулалт	935,910.5

1	2	3
3.2.7.	Хоршоо хөгжүүлэх сан	166,348.3
	Жижиг, дунд үйлдвэрлэлийг хөгжүүлэх	166,348.3
	Урсгал зардал, үүнээс:	166,348.3
	Жижиг, дунд үйлдвэрийг дэмжих	163,390.3
	Үйл ажиллагааны зардал	2,958.0

4.Сумын 2024 оны төсвийн санхүүжүүлэх эх үүсвэрийг **2,910.967.4** мянган төгрөг буюу дор дурдсанаар баталсугай:

- 4.1.Сумын татварын болон татварын бус орлого **777384.9** мянган төгрөг;
- 4.2.Сумын төсөвт Аймгийн төсвөөс олгох санхүүгийн дэмжлэг **966810.6** мянган төгрөг;
- 4.3.Сумын төсөвт Аймгийн Орон нутгийн хөгжлийн сангийн шилжүүлэг **800306.1** мянган төгрөг;
- 4.4.Сумын төсөвт байгууллагын өөрийн орлого **1000.0** мянган төгрөг
- 4.5.Сум хөгжүүлэх сангийн эргэн төлөлтийн орлого **47478.0** мянган төгрөг
- 4.6.Сумын төсвийн урд оны үлдэгдэл **150000.0** мянган төгрөг
- 4.7.Сумын Орон нутгийн хөгжлийн сангийн урд оны үлдэгдэл **49117.5** мянган төгрөг
- 4.8.Хоршоо хөгжүүлэх сангийн урд оны үлдэгдэл **118870.3** мянган төгрөг

5.Төсөв захирагчийн 2025 онд хэрэгжүүлэх хөтөлбөрийн зорилт, хүрэх үр дүн, хүрэх үр дүнгийн талаарх тоон болон чанарын шалгуур үзүүлтийн нэгдүгээр хавсралтаар, сумын Орон нутгийн хөгжлийн сангийн хөрөнгөөр санхүүжүүлэх хөрөнгө оруулалтын төсөл арга хэмжээний жагсаалтыг хоёрдугаар хавсралтаар, орон нутгийн төсвийн байгууллагуудын төсвийг зардлын эдийн засгийн дэлгэрэнгүй ангиллаар гуравдугаар хавсралтаар тус тус баталсугай.

ДАРГА *М. Тандан* Т.ГАНБАТ

Сумын Иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын 2024
 оны 12 дугаар сарын 25 ны өдрийн
 11 дугаар хуралдааны 107 дугаар
 тогтоолын 2 дүгээр хавсралт

СУМЫН ТӨСӨВ ЗАХИРАГЧ НАРЫН 2025 ОНД ХЭРЭГЖҮҮЛЭХ ХӨТӨЛБӨРИЙН ЗОРИЛТ ХҮРЭХ
 ҮР ДҮН, ХҮРЭХ ҮР ДҮНГИЙН ТАЛААРХ ТООН БОЛОН ЧАНАРЫН ШАЛГУУР ҮЗҮҮЛЭЛТ

№	Хөтөлбөрийн нэр	Код	Хөтөлбөрийн хүрэх үр дүн болон гарц	Шалгуур үзүүлэлт	Хэмжих нэгж	СУУРЬ		2025 оны зорилтот түвшин	Төсөв 2025 он (мян. төг)	Хариуцах байгууллага
						Он	Түвшин			
1	Орон нутгийн өөрөө удирдах ёсны байгууллага	80101	Байгууллагын өдөр тутмын үйл ажиллагааг хэвийн явуулж ИТХ-ын хуралдаануудын чанар үр нөлөөг дээшлүүлэх, төлөөлөгчдийн бүрэн эрхээ хэрэгжүүлэхэд дэмжлэг тусалцаа үзүүлэх, гэмт хэргээс урьдчилан сэргийлэх арга хэмжээг орон нутагт зохион байгуулах, ИТХ-аас гарсан бодлого шийдвэрийн ил тод нээлттэй байдлыг хангах, ард иргэдэд мэдээлэх	Иргэдийн төлөөлөгчдийн хурлыг жилд 3 удаа, Иргэдийн төлөөлөгчдийн зөвлөлийн хурлыг сард 1 удаа, хороодын бусад хуралдаанаас шалтгаалан тухай бүр хуралдаж тогтоол, бодлого, санал, дүгнэлт, шийдвэр гаргасан байна. Тогтоол шийдвэрийн хэрэгжилтийн биелэлтийн хувь өмнөх оноос нэмэгдсэн байна.	100 хувь	2024	100 хувь	100 хувь	178,805.4	Иргэдийн Төлөөлөгчдийн хурал
		80825	Багийн иргэдийн нийтийн хуралдаануудын нанар үр нөлөөг дээшлүүлэх, хурлаас гарсан шийдвэрүүдийг хэрэгжүүлэх	Засаг захиргааны анхан шатны нэгж 5 багийн иргэдийн нийтийн хуралдаануудыг улиралд 1 удаа хуралдуулах	100 хувь	2024	100 хувь	100 хувь	18,396.9	Иргэдийн Төлөөлөгчдийн хурал
			Гэмт хэргээс урьдчилан сэргийлэх үйл ажиллагаа	Гэмт хэргээс урьдчилан сэргийлэх, зохицуулах зөвлөлийн үйл ажиллагааг хэрэгжүүлж тайлагнасан байна.	101 хувь	2025	100 хувь	100 хувь	1,500.0	Иргэдийн Төлөөлөгчдийн хурал
		80101	Нийгэм эдийн засгийн хөгжилд дэмжлэг үзүүлэх, төрийн захиргааны удирдлагын манлайллыг хангах, ард иргэдэд төрийн бодлого шийдвэрийг хүргэх	Хууль тогтоормжийн хүрээнд төрийн удирдлагын үйл ажиллагааг хэрэгжүүлж түүнд хяналт шинжилгээ үнэлгээ хийж тайлагнах	100 хувь	2024	100 хувь	100 хувь	736,985.6	Засаг даргын Тамгын газар
		80106	Засаг захиргааны анхан шатны нэгжийн үйл ажиллагааг бэхжүүлэх, багаас иргэдэд үзүүлэх төрийн үйлчилгээний чанар хүртээмж үр дүнг дээшлүүлэхэд чиглэсэн бодлого төлөвлөлтийг зохион байгуулах	Хуульд заасан чиг үүргийн хүрээнд засаг захиргааны анхан шатны нэгжийн төрийн үйлчилгээг иргэдэд чирэгдэлгүй хүртээмжтэй хүргэх	100 хувь	2024	100 хувь	100 хувь	194,284.2	Засаг даргын Тамгын газар

2	70106 Орон нутгийн гүйцэтгэх засаглал	82212	Сумын төвийн хог хаягдлыг цэвэрлэх, ачих, буулгах бүхий л үйл ажиллагааг бодлогоор дэмжих, ажиллах хүчний нөөц, менежментийн зөв бодлого барих	Хог хаягдлыг цэвэрлэхтэй холбогдсон ажиллах хүчний цалин, үйл ажиллагааны зардлуудыг санхүүжүүлэх	100 хувь	2024	100 хувь	100 хувь	45,310.2	Засаг даргын Тамгын газар
		81701	Байгаль хамгаалах чиглэлээр сургалт сурталчилгаа явуулах, байгалийг нөхөн сэргээх, уулуудад нутагшиж байгаа зэрлэг ан амьтанд биотехникийн арга хэмжээг авч, өвс тэжээл, хужир шүүгээр хангах, ногоон байгууламжийг нэмэгдүүлэх	Байгаль орчныг хамгаалах, нөхөн сэргээх арга хэмжээний ажлууд хийгдсэн байна.	100 хувь	2024	100 хувь	100 хувь	95,609.0	Засаг даргын Тамгын газар
		81102	Засаг даргын бодлого шийдвэрийг хэрэгжүүлэхэд шаардлагатай хөрөнгийн эх үүсвэрийг нэмэгдүүлэх, үйл ажиллагааны тод байдлыг хангах ажиллах	Зайлшгүй санхүүжилт шаардлагатай зардлыг санхүүжүүлж Засаг даргын хуулиар олгогдсон бүрэн эрхээ хэрэгжүүлэх	100 хувь	2024	100 хувь	100 хувь	30,000.0	Засаг даргын Тамгын газар
		81518	Мөрийн хөтөлбөрт тусгагдсан зарим арга хэмжээг хэрэгжүүлэх	ЗДТГ-ын машиныг шинэчлэх, мал эмнэлгийн тасгийн даргыг унаажуулах	100 хувь	2024	100 хувь	100 хувь	53,500.0	Засаг даргын Тамгын газар
3	71702 Соёл урлаг хөтөлбөр	80111	Соёл урлагийн үйлчилгээг жигд хүртээмжтэй чанартай хүргэх	Бүсийн сумдын ард иргэдэд урлаг соёлын үйлчилгээг чанартай хүргэсэн байна.	100 хувь	2024	100 хувь	100 хувь	58,346.6	Соёлын төв
4	71801 Сургуулийн өмнөх боловсрол хөтөлбөр	80111	Хамран сургах тойргийн 2-5 насны хүүхдийг сургуулийн өмнөх боловсролд бүрэн хамруулах, сургуулийн өмнөх боловсрол олгох үйлчилгээг чанартай хүртээмжтэй хүргэх, хүүхэд нэг бүрийг хөгжүүлэх, сургалтын цөм хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэх	Хамран сургалтыг 100%-д хүргэж сургуулийн өмнөх боловсрол олгох үйлчилгээг чанартай хүртээмжтэй хүргэх, хүүхэд нэг бүрийг хөгжүүлэх, сургалтын цөм хөтөлбөрийг хэрэгжүүлсэн байна.	100 хувь	2024	100 хувь	100 хувь	39,154.4	Цэцэрлэг
5	71802 Ерөнхий боловсрол хөтөлбөр	80111	Ерөнхий боловсрол олгох үйлчилгээг хүртээмжтэй чанартай хүргэж хүүхэд нэг бүрийг хөгжүүлэх, төлөвшүүлэх	Бүсийн сумдын сурагчдад ерөнхий боловсрол олгох үйлчилгээг хүртээмжтэй чанартай хүргэж сургалтын орчин сайжирсан байна.	101 хувь	2025	100 хувь	100 хувь	205,923.0	Ерөнхий боловсролын сургууль
6	71602 Эмнэлэгийн тусламж үйлчилгээ хөтөлбөр	80111	Эрүүл мэндийн үйлчилгээг жигд хүртээмжтэй чанартай хүргэх	Эрүүл мэндийн үйлчилгээг чанартай хүртээмжтэй хүргэж, эрүүл мэндийн хөтөлбөрүүдийг хэрэгжүүлсэн байна.	100 хувь	2024	100 хувь	100 хувь	152,893.3	Эрүүл мэндийн төв

7	70503 Орон нутгийн зорилтот хөрөнгө оруулалт	80904	Орон нутгийн хөгжлийн сангийн хөрөнгөөр санхүүжих төсөл арга хэмжээг хууль тогтоомжинд нийцүүлэн төлөвлөх, бий болсон хөрөнгийн хадгалалт хамгаалалтыг сайжруулах, ашиглалтыг нэмэгдүүлэх	Хөрөнгийн хадгалалт хамгаалалтанд бүртгэлээр тавих хяналтыг сайжруулах, үр ашигтай ашиглах, хууль тогтоомж, журам зааврын хүрээнд төсөл арга хэмжээг санхүүжүүлэх	100 хувь	2024	100 хувь	100 хувь	935,910.5	Засаг даргын Тамгын газар
8	72101 Хоршоо хөгжүүлэх сангийн үйл ажиллагаа	82611	Хоршоо хөгжүүлэх сангаас жижиг дунд үйлдвэрлэл эрхлэгчдэд зээл олгох, бодлогоор дэмжих	Сумын жижиг дунд үйлдвэрлэл, хоршоодын хөгжлийг дэмжих зорилгоор жижиг дунд үйлдвэрлэл эрхлэгчдэд хөнгөлөлттэй зээлийг олгож ажлын байр бий болгох	100 хувь	2024	100 хувь	100 хувь	166,348.3	Засаг даргын Тамгын газар

2,910,967.4

Сумын Иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын
 2024 оны 18 дугаар сарын 15-ны өдрийн
 11 дугаар хуралдааны 407 дугаар
 тогтоолын 11 дугаар хавсралт

**СУМЫН ОРОН НУТГИЙН ХӨГЖЛИЙН САНГИЙН ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТААР 2025 ОНД
 ХЭРЭГЖҮҮЛЭХ ТӨСӨЛ АРГА ХЭМЖЭЭНИЙ ЖАГСААЛТ**

		мян.төг			
№	Төсөл, арга хэмжээний нэр, байршил	ЭХЛЭХ ОН	ДУУСАХ ОН	ТӨСӨВТ ӨРТӨГ	ТУХАЙН ОНД БАТЛАГДСАН
1	2	4	5	6	7
1	ШИЛЖИХ ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТ			154,483.3	154,483.3
1.1	Соёл амралтын хүрээлэнгийн тохижилт	2024	2025	4,000.0	4,000.0
1.2	Сагсан бөмбөгийн талбай	2024	2024	105,365.8	105,365.8
1.3	Малын тэжээлийн ургамал тариалах	2024	2025	20,000.0	20,000.0
1.4	Хур тунадасны хэмжээ нэмэгдүүлэх зорилгоор генераторын түлш худалдан авах	2024	2025	5,117.5	5,117.5
1.5	Малын чанарыг сайжруулах чиглэлээр үхэр худалдан авах	2024	2024	20,000.0	20,000.0
2	ШИНЭЭР ЭХЛЭХ ТӨСӨЛ ӨРГӨ ХЭМЖЭЭ			781,427.2	781,427.2
2.1	Улсын баяр наадам	2025	2025	5,000.0	5,000.0
2.2	Сумын төвийн хөгжлийн төлөвлөгөө	2025	2025	300,000.0	300,000.0
2.3	Хог хаягдлын менежмент	2025	2025	20,000.0	20,000.0
2.4	Цагдуултайн тариалангийн талбайн системийн шинэчлэл	2025	2025	40,000.0	40,000.0
2.5	Сумын төвд өвс тэжээлийн агуулах барих	2025	2025	100,000.0	100,000.0
2.6	Худаг гаргах	2025	2025	136,940.3	136,940.3
2.7	Цаг уурын өртөөний хайс хийх	2025	2025	13,000.0	13,000.0
2.8	Газарзүйн нэр тодотгох	2025	2025	20,000.0	20,000.0
2.9	Эрүүл мэндийн төвийн ариун цэврийн байгууламж	2025	2025	20,000.0	20,000.0
2.10	Үндэсний сурын талбай байгуулах	2025	2025	20,000.0	20,000.0
2.11	Цэцэн багийн халаалтыг шинэчлэх	2025	2025	4,000.0	4,000.0
2.12	Багийн төвийн сэргээгдэх эрчим хүч	2025	2025	16,000.0	16,000.0
2.13	Малын эзмэгжүүлэлт, ангаилалт	2025	2025	20,000.0	20,000.0
2.14	Хур тунадасны хэмжээ нэмэгдүүлэх зорилгоор генераторын түлш худалдан авах	2025	2025	6,486.9	6,486.9
2.15	Малын тэжээлийн ургамал тариалах	2025	2025	10,000.0	10,000.0
2.16	Өвс тэжээлийн нөөц бүрдүүлэх	2025	2025	20,000.0	20,000.0
2.17	Бэлчээрийн хортон мэрэгчид устгах	2025	2025	10,000.0	10,000.0
2.18	Малчдад зориулсан сургалт, сурталчилгаа	2025	2025	20,000.0	20,000.0
	НИЙТ ЗАРДЛЫН ДҮН			935,910.5	935,910.5
3	НИЙТ ЭХ ҮҮСВЭРИЙН ДҮН			935,910.5	935,910.5
3.1	ОНХНС-аас итгэлцүүрээр олгох			534,194.4	534,194.4
3.2	АМ-ын хайгуулын тусгай зөвшөөрлийн төлбөр			2,130.0	2,130.0
3.3	АМ-ын ашиглалтын тусгай зөвшөөрлийн төлбөр			101,672.0	101,672.0

3.4	Өмнөх жилийн төлөвлөлт, зарцуулалт, үйл ажиллагааны үнэлгээ /ЖГҮ/ урамшуулал			162,309.7	162,309.7
3.5	ОНХС - Малын тоо толгойн албан татвар			86,486.9	86,486.9
3.6	ОНХС-ын урьд оны үлдэгдэл			49,117.5	49,117.5